

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2021 m. liepos 19 d.
(OR. en)

10968/21

HYBRID 48
DISINFO 25
AG 69
CYBER 216
DIGIT 103
AUDIO 72
FREMP 216
CMPT 12

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
kam:	Delegacijoms
Dalykas:	Dezinformacija, daranti poveikį ES: pažabota, bet neįveikta (Audito Rūmų specialioji ataskaita Nr. 09/2021) – Tarybos išvados (2021 m. liepos 19 d.)

Delegacijoms priede pateikiamos Tarybos išvados „Dezinformacija, daranti poveikį ES: pažabota, bet neįveikta“ (Audito Rūmų specialioji ataskaita Nr. 09/2021), kurios buvo priimtos 2021 m. liepos 19 d. įvykusiame 3809-ame Tarybos posėdyje.

Tarybos išvados dėl Audito Rūmų specialiosios ataskaitos Nr. 09/2021 „Dezinformacija, daranti poveikį ES: pažabota, bet neįveikta“

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

- (1) PALANKIAI VERTINA Europos Audito Rūmų specialiąją ataskaitą Nr. 09/2021 „Dezinformacija, daranti poveikį ES: pažabota, bet neįveikta“ (toliau – ataskaita) ir ATKREIPIA DĖMESĮ į Audito Rūmų nustatytus faktus ir rekomendacijas dėl kovos su dezinformacija;
- (2) PRIMENA atitinkamas Europos Vadovų Tarybos¹ ir Tarybos² išvadas, PRIPAŽIŪSTA būtinybę intensyvuoti ir toliau plėsti pastangas ir remtis esamomis bei naujomis iniciatyvomis, pavyzdžiui, Europos demokratijos veiksmų planu³, Kovos su dezinformacija veiksmų planu⁴, Kovos su dezinformacija praktikos kodeksu⁵ ir Naujienų žiniasklaidos ir audiovizualinio sektorių veiksmų planu⁶, be kita ko, randant tinkamus sprendimus teisėkūros derybų dėl siūlomo Skaitmeninių paslaugų akto kontekste, ir kitomis iniciatyvomis, siekiant apsaugoti Europos Sąjungą, jos valstybes nares, Sąjungos piliečius ir ES institucijas nuo dezinformacijos, ir PAKARTOJA, kad būtina padėti ES kaimyninių regionų šalims ir Vakarų Balkanams stiprinti atsparumą dezinformacijai ir užsienio šalių kišimuisi;

¹ Visų pirma 2019 m. birželio mėn., 2019 m. kovo mėn., 2018 m. gruodžio mėn., 2018 m. spalio mėn., 2018 m. birželio mėn., 2018 m. kovo mėn., 2015 m. birželio mėn. ir 2015 m. kovo mėn. Europos Vadovų Tarybos išvadas.

² Visų pirma išvadas dėl atsparumo didinimo ir kovos su hibridinėmis grėsmėmis, įskaitant dezinformaciją COVID-19 pandemijos kontekste (dok. ST 13626/20), išvadas dėl papildomų pastangų siekiant didinti atsparumą ir kovoti su hibridinėmis grėsmėmis (dok. ST 14972/19), išvadas dėl laisvos ir pliuralistinės žiniasklaidos sistemos apsaugos (dok. ST 13260/20).

³ Dok. ST 13678/20 INIT.

⁴ JOIN(2018) 36 final.

⁵ https://ec.europa.eu/newsroom/dae/document.cfm?doc_id=54454.

⁶ COM(2020) 784 final.

- (3) PRIMENA savo pastangas tobulinti priemones, kuriomis siekiama kovoti su dezinformacija, įskaitant užsienio šalių manipuliavimą informacija, ir PAKARTOJA savo poziciją, kad, nors pagrindinė atsakomybė kovojant su tokiomis grėsmėmis kaip dezinformacija, kaip nurodyta 2019 m. gruodžio mėn. Tarybos išvadose, ir toliau tenka valstybėms narėms, tokiai kovai reikalingas visapusiškas visus valdžios lygmenis ir visą visuomenę apimantis požiūris, užtikrinant sklandų bendradarbiavimą ir veiksmų koordinavimą, kaip pažymėta 2020 m. gruodžio mėn. Tarybos išvadose⁷;
- (4) PABRĖŽIA, kad vykdant visus kovos su dezinformacija veiksmus turi būti gerbiamos žmogaus teisės ir pagrindinės laisvės, ypač saviraiškos laisvė, taip pat demokratinis viešasis diskursas, užtikrinant prieigą prie informacijos ir žiniasklaidos laisvę, be kita ko, rinkimų laikotarpiu;
- (5) PRIPAŽŪSTA pažangą, padarytą įgyvendinant Kovos su dezinformacija veiksmų planą, laikantis atitinkamų Tarybos išvadų, ir PAŽYMI, kad nuo to laiko buvo imtasi kelių iniciatyvų, įskaitant ankstyvojo perspėjimo sistemos, kuri tapo svarbia priemone ES institucijoms ir valstybėms narėms keistis informacija ir sudaryti sąlygas bendrai veiklai, be kita ko, bendradarbiaujant su tokiais tarptautiniais partneriais kaip G 7 ir NATO, sukūrimą;

⁷ Dok. ST 13626/20.

- (6) PRIPAŽĮSTA, kad EIVT Strateginės komunikacijos skyrius ir jo darbo grupės (Strateginės komunikacijos Rytų kaimynystės šalyse darbo grupė, Vakarų Balkanų darbo grupė, Pietų strateginės komunikacijos darbo grupė) atliko svarbų vaidmenį remiant platesnes ES pastangas kovoti su dezinformacija ir labai prisidėjo didinant informuotumą apie dezinformacijos veiklą bei naratyvus ir jų matomumą, be kita ko, vykdant pavyzdinį projektą „EUvsDisinfo“, taip pat ir COVID-19 pandemijos kontekste, kaip aprašyta 2020 m. jungtiniame komunikate⁸, ir PRIMENA savo poziciją, pareikštą 2020 m. gruodžio mėn. Tarybos išvadose, kuriose Taryba paprašė Komisijos ir vyriausiojo įgaliotinio parengti holistinį, sisteminių ir iniciatyvų požiūrį, kurio laikantis būtų sprendžiama šių įvairių reiškinių problema ES ir valstybėms narėms dedant visapusiškas pastangas, pradedant prevencinėmis priemonėmis, šaltinio aptikimu, apibūdinimu bei nustatymu ir baigiant tinkamais ir veiksmingais politikos atsakomaisiais veiksmais, dėl kurių, didinant visuomenės atsparumą, apsaugant viešų debatų integralumą ir taikant kitas priemones, priešiški užsienio valstybiniai ir nevalstybiniai subjektai patirtų kaštų;
- (7) PRIPAŽĮSTA būsimus iššūkius, susijusius su vis sudėtingesniais dezinformavimo būdais, didėjančia subjektų įvairove ir sparčia naujų technologijų raida, ir PRAŠO Komisijos ir vyriausiojo įgaliotinio reguliariai informuoti Tarybą apie naujausias tendencijas ir veiksmus, kurių imtasi dezinformacijos keliamiems uždaviniams spręsti; atsižvelgdama į tai, Taryba PAŽYMI, kad 2020 m. pabaigoje pristatytas Europos demokratijos veiksmų planas yra svarbus politikos dokumentas, kuriuo atnaujinami Kovos su dezinformacija veiksmų plano aspektai;
- (8) PRIMENA savo poziciją, išdėstytą 2020 m. gruodžio mėn. Tarybos išvadose, ir PRAŠO visų susijusių suinteresuotųjų subjektų toliau dėti daugiau pastangų ir remti Kovos su dezinformacija veiksmų plane nustatytą tikslų įgyvendinimą, atsižvelgiant į sparčiai kintančią skaitmeninės ir tradicinės žiniasklaidos aplinką ir susijusius iššūkius, pavyzdžiui, poreikį toliau didinti žiniasklaidos priemonių naudojimo raštingumą ir darbą visapusiškos ES masto gebėjimo naudotis žiniasklaidos priemonėmis ir skaitmeninio raštingumo strategijos klausimu, kad būtų stiprinamas pliuralizmas, nepriklausomumas bei skaidrumas, o valstybės narės keistųsi geriausios praktikos pavyzdžiais siekiant sukurti atsparesnę demokratinę sistemą;

⁸ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020JC0008&from=LT>

- (9) RAGINA visas ES institucijas, įstaigas ir agentūras gerinti tarpusavio ir vidaus institucinį koordinavimą siekiant užtikrinti, kad ES atsakas būtų nuoseklus ir gerai suderintas su Kovos su dezinformacija veiksmų plane išdėstytais tikslais, taip pat su kitomis susijusiomis ES politikos ir teisėkūros iniciatyvomis dėl kovos su dezinformacija;
- (10) PABRĖŽIA, kad svarbu tinkamai stebėti ir vertinti pažangą, daromą įgyvendinant veiksmus, kuriais siekiama apsaugoti Europos Sąjungą, jos valstybes nares, Sąjungos piliečius ir ES institucijas, įstaigas ir agentūras nuo dezinformacijos, ir todėl PRAŠO Komisijos ir vyriausiojo įgaliotinio apsvarstyti, kaip stiprinti atskaitomybę, įskaitant galimybę sukurti sistemą, skirtą informuoti visuomenę ir įgalinti pilietinę visuomenę, šalia ataskaitų teikimo Tarybai, įgyvendinant tokius veiksmus;
- (11) PALANKIAI VERTINA numatytas iniciatyvas ir Europos demokratijos veiksmų plano kontekste vykdomą darbą laiku dedant pastangas atnaujinti Kovos su dezinformacija veiksmų planą, taip pat vedant teisėkūros derybas dėl pasiūlymo dėl Skaitmeninių paslaugų akto, PAKARTOJA, kad reikia nustatyti tinkamą, visapusišką ir veiksmingą sistemą, skirtą interneto platformų atskaitomybei ir atsakomybei didinti, kaip siūloma naujose politikos ir teisėkūros iniciatyvose, ir RAGINA Tarybą per savo atitinkamus parengiamuosius organus nuolat dalyvauti visose tolesnėse diskusijose dėl pirmiau minėtų iniciatyvų įgyvendinimo ir pažangos;
- (12) PALANKIAI VERTINA neseniai priimtas gaires dėl Kovos su dezinformacija praktikos kodekso griežtinimo ir atidžiai išnagrinės sustiprinto Kovos su dezinformacija praktikos kodekso turinį; šiomis aplinkybėmis Taryba PABRĖŽIA, kad reikia toliau stiprinti interneto platformų atskaitomybę;

- (13) dar kartą PABRĖŽIA, kad svarbu skubiai teikti pirmenybę pastangoms atitinkamose Europos institucijose ir skirti joms pakankamai išteklių, ir primygtinai ragina Komisiją ir vyriausiąją įgaliotinį kartu su valstybėmis narėmis toliau stiprinti EIVT Strateginės komunikacijos skyrių, įskaitant jo žmogiškuosius išteklius, ir toliau plėtoti ankstyvojo perspėjimo sistemą, kad ji būtų kuo geriau panaudojama, ir įdiegti ankstyvojo perspėjimo sistemą kaip plačiai naudojamą visapusišką platformą, kuri sudarytų sąlygas keistis informacija ir žiniomis, kurti tinklus ir geriau koordinuoti valstybių narių ir ES institucijų atsaką į dezinformaciją;
- (14) MANO, kad dėl vis svarbesnio naujų subjektų, dalyvaujančių dezinformacijos kampanijose, vaidmens turėtų būti peržiūrėti EIVT Strateginės komunikacijos skyriaus įgaliojimai numatant galimybę juos išplėsti, ir PAŽYMI, kad atliekant tokią peržiūrą turi būti atsižvelgta į kintančią grėsmių aplinką, įskaitant naujų subjektų atsiradimą, tuo pat metu toliau laikantis rizika grindžiamo požiūrio svarstant prioritetus, ir nustatyti aiškūs EIVT Strateginės komunikacijos skyriaus politikos tikslai;
- (15) RAGINA Europos skaitmeninės žiniasklaidos observatoriją dėti papildomas pastangas siekiant veiksmingai įgyvendinti savo tikslus ir užtikrinti tolygesnę geografinę aprėptį, ir PABRĖŽIA, kad reikia papildomų priemonių, kuriomis būtų remiamas visų amžiaus grupių gebėjimas naudotis žiniasklaidos priemonėmis ir skaitmeninis raštingumas, taip pat žiniasklaidos pliuralizmas, žiniasklaidos nepriklausomumas ir nepriklausomas faktų tikrinimas, siekiant įgalinti Sąjungos piliečius ir asociacijas nustatyti dezinformaciją ir didinti informuotumą apie ją ir kitus pavojus, kuriuos sukuria ir sustiprina naudojimasis naujomis technologijomis;
- (16) UŽTIKRINA, kad Taryba ateinančiais mėnesiais toliau atidžiai nagrinės ir aptars Kovos su dezinformacija veiksmų plano ir vėlesnių dokumentų įgyvendinimą, be kita ko, atsižvelgdama į ataskaitoje pateiktas pastabas. Taryba PABRĖŽIA, kad svarbu nuosekliai, laiku, abipusį papildomumą užtikrinančiu būdu ir vienodai atsižvelgti į įvairias teisėkūros ir politikos iniciatyvas dėl kovos su dezinformacija ES lygmeniu, atsižvelgiant į valstybių narių suverenitetą, vengiant bet kokio politikos suskaidymo ir veiksmų dubliavimo.